

Verslag bewonersbijeenkomst Groote Polder/Eemszijlen/Vloed

Locatie: Haven en Recreatie Termunterzijl

Datum: dinsdag 2 april 2024

Na de centrale toelichting gaat de gespreksleider in gesprek met de inwoners in de zaal en de bestuurders.

Wethouder Jan Menninga van de gemeente Eemsdelta geeft aan dat de overheden lange tijd weinig van zich hebben laten horen in de omgeving rond het project Eemszijlen/Groote Polder en het project rond de ophoging van landbouwgronden met slib, VLOED. Hij begrijpt dat bewoners hier ontevreden over zijn en dat zij zorgen hebben over de ontwikkelingen in de omgeving. De wethouder is zich ervan bewust dat de zeespiegel stijgt en de bodem daalt. Daar moeten we als overheden iets mee. Daarnaast zijn de saamhorigheid en de leefbaarheid in de dorpen ook belangrijk. We werken hier samen met verschillende partners aan en dat biedt de mogelijkheid om de dingen in samenhang op te pakken. Bij het opstellen van de plannen moeten we rekening houden met de mening en de zorgen van inwoners. Het is nu tijd om vooruit te kijken. We willen in de komende tientallen jaren een veilig kustgebied met ruimte voor de natuur en economie, waar de inwoners prettig kunnen wonen, werken en ontspannen.

Volgens Jan Menninga moet de Groote Polder geen gebied worden met hekken eromheen maar een gebied waar mens en dier kunnen ontspannen.

Wat gaat er met de camping gebeuren? Komt er allemaal slib op het campingterrein?

De camping staat te koop. Het campingterrein ligt even laag als de laagste delen van de Groote Polder. Om die reden is het logisch dat het campingterrein ook opgehoogd wordt. Het staat niet vast dat het gebied wordt opgehoogd met slib.

Nedmag mag nog steeds kwik lozen in de Eems-Dollard via de veenkoloniale afvalwaterleiding. Er zit een dubbele hoeveelheid kwik in het slib. Dat mag toch niet? En u wilt dat slib naar binnen halen...

Het slib wordt goed gecontroleerd. In Nederland zijn er strenge normen en wetgeving voor het gebruik van grond, zowel voor de dijkversterking als voor het opbrengen op lage delen. Al het slib dat wordt gebruikt in de Groote Polder zal aan deze normen en regels voldoen.

Wij hebben hier toch prachtige landbouwgronden in dit gebied? Waarom moeten die dan verbeterd worden?

Uit gesprekken met agrariërs in de laag gelegen delen blijkt dat door de bodemdaling en veenoxidatie het land steeds natter wordt. Hierdoor kunnen ze maar een beperkte tijd hun land bewerken. Bovendien zakt het land steeds verder als gevolg van bodemdaling en zeespiegelstijging. Wij kunnen met baggerslib uit de havens elk jaar ongeveer 50 hectare landbouwgrond ophogen.

Nu wordt er nog steeds slib teruggestort in de Dollard. Dat moet toch niet?

Groningen Seaports geeft aan dat zij nog steeds een vergunning hebben om te kunnen storten in de Dollard. Het verspreiden op de stortlocatie in de Dollard is vorig jaar gebeurd. In 2024 is daar tot nu toe geen gebruik van gemaakt. Het gebruik van de stortlocatie in de Dollard behoort niet tot de huidige baggerstrategie van Groningen Seaports. Met de plannen die nu voorliggen hopen we het slib een nuttige toepassing te kunnen geven.

Gaan we weer aan landaanwinning doen?

Nee, we gaan niet inpolderen. Wel kunnen we de lage polders verbeteren door ze op te hogen. Aan de zeezijde van de dijken kunnen we wel kwelderontwikkeling op gang brengen. Dat doen we voor de natuur en niet om de kwelders in te polderen.

Woon ik straks aan een groot slibvang-gebied? Is de natuur dan belangrijker dan de mensen die er wonen?

We willen de Groote Polder ophogen door geleidelijk slib naar binnen te laten. Dit gebeurt al bij Polder Breebaart. De delen waar het slib bezinkt komen bij eb droog te liggen. Daarnaast blijft er ruimte voor andere dingen, zoals recreatie, wandel- en fietspaden. Dat staat nog niet vast. Daar kunt u nog over meedenken. Er is ook ruimte om bomen te laten staan. Heel veel staat nog open. Wij roepen u op om met ons mee te denken. We willen dat de Groote Polder op zo'n manier wordt ingericht, dat het een aangename omgeving blijft om er te wonen, werken en ontspannen.

Wat gebeurt er met onze woningen in de buurt van de Groote Polder? Rijden er straks voortdurend vrachtwagens en graafmachines langs ons huis?

Huizen en boerderijen liggen over het algemeen wat hoger. Dat hadden onze voorouders slim bekeken. Voor wat betreft de werkzaamheden: er zal gedurende de aanlegperiode zeker werkverkeer heen en weer moeten. Wel gaan we kijken hoe we dit met zo min mogelijk overlast kunnen doen. Ook daarover kunt u meepraten.

Hoeveel wordt het gebied opgehoogd?

De bedoeling is om de lage landbouwgronden ongeveer een meter op te hogen. Zo dekken we het veen af en voorkomen we dat de bodem verder zakt. Tegelijkertijd kunnen we ook het waterpeil aanpassen.

Wat houdt de voorkeursbeslissing in? Is er al een besluit genomen? Waar kunnen we als bewoners nog over meepraten?

De voorkeursbeslissing (of "het voorkeursalternatief") gaat vooral over waar we nu als gebiedspartijen mee verder willen en welke onderdelen we op een later moment nog kunnen oppakken.

Wij willen nu graag aan de slag met natuur die past bij de waddenkust. De dijk in de buurt van de Groote Polder moet versterkt worden. Dat moment willen we aangrijpen om tegelijk ook de polder in te richten, zodat die meer op de toekomst is voorbereid. We willen ook op zoek naar een andere route voor het deel van de Valgenweg dat langs de zeedijk ligt. Ook komt er ruimte voor waterberging in de Groote Polder.

Verder willen we de Wal van Borgsweer versterken en waar mogelijk verbreden als scheiding tussen de industrie en de dorpen. Ook nemen we camping Zeestrand mee in de plannen.

Wat bedoelen jullie met strategische aankopen? Gaan jullie nog meer grond aankopen?

We kopen strategisch aan omdat we op dit moment nog niet precies weten wat we met de gronden gaan doen. We hebben de tijd om daar goed over na te denken. We hebben in dit gebied 34 miljoen euro beschikbaar om het gebied verder te ontwikkelen en bijvoorbeeld als (tijdelijke) ruilgrond kunnen inzetten als we agrarische gronden op gaan hogen met slib. De overheden zijn geïnteresseerd in plekken die we hiervoor kunnen gebruiken.

Waarvoor konden de gronden van Noordam al gekocht worden? Wat gaan jullie daarmee doen?

De provincie heeft geld beschikbaar om grond strategisch aan te kopen. Deze grond kan geschikt zijn om de dorpen af te schermen van de industrie, bijvoorbeeld door er bomen te planten. We noemen het strategisch omdat we nog niet weten hoe we dit gebied willen

inrichten. Er kunnen bomen geplant worden maar de grond ook gebruikt kan worden voor andere soorten van natuur, recreatie of verkeersroute. Dat staat nog open. Het is gunstig dat we nog voldoende tijd hebben, vindt Het Groninger Landschap. Zo kunnen we vooraf nog kijken of we op een andere plek bomen kunnen planten die verdwijnen in de Grootte Polder. Ook kunnen we kijken welke bomen we in de Grootte Polder kunnen laten staan.

Waterschap Hunze en Aa's vindt het belangrijk om de Grootte Polder te laten meegroeien met de zeespiegelstijging. Tegelijk met de dijkversterking is het beter voor veiligheid richting het jaar 2100 om het lage gebied achter de dijk te verhogen. Dit past goed bij de kustvisie van het waterschap. In de kustvisie van het waterschap staat niet precies vastgelegd waar wat de komend jaren gaat gebeuren maar we vinden het ophogen van de Grootte Polder wel nodig voor de lange termijn. Als dat gecombineerd wordt met natuurdoelen van de andere gebiedspartijen slaan we twee vliegen in één klap.

Waarom gaat het waterschap de zeedijk niet buitendijks versterken?

Het is voor de kortere termijn logischer om een zeedijk in de richting van de zee te versterken op de plekken waar al een kwelder ligt. Op de plaatsen waar een geul dicht bij de dijk ligt of waar het achterland heel laag is, is het logischer om het gebied achter de dijk te versterken.

Buitendijks versterken is bovendien lastiger en duurder omdat dat gebied een beschermde status heeft als Natura 2000-gebied. Dat wil niet zeggen dat we bij de Grootte Polder buitendijks niets kunnen. In de toekomst moeten we zowel binnen- als buitendijks kijken. Bij de Grootte Polder zijn misschien wel mogelijkheden voor natuurlijke kweldervorming.

Wat gaat er gebeuren met de Boog van Ziel? Kunnen jullie dat eerst aanpakken?

De gemeente en het waterschap werken samen aan herstel. De boog van Ziel wordt volgens planning in 2025 aangepakt.

Wat zijn opties als de Valgenweg wordt afgesloten... hoe komen wij dan in Delfzijl?

Waar de nieuwe Valgenweg moet komen is nog niet bekend, ook hier gaan wij graag met jullie over in gesprek. Een goede route naar Delfzijl zal altijd gewaarborgd blijven.

Hoe gaat dit nu verder? Kunnen wij ergens bezwaar tegenmaken? Komen jullie nog bij ons terug? Hoe kunnen wij als bewoners meedenken?

Het komend jaar gaan we met u als inwoners in gesprek. Dat doen we met bijeenkomsten en excursies en op andere manieren. U kunt aangeven dat u mee wilt denken, dan organiseren we hier bijeenkomsten voor. Uiteindelijk moet er een projectbesluit komen. Een projectbesluit is een bestuurlijk besluit door de provincie en/of het waterschap met medeweten van de gemeente en de andere gebiedspartijen. Het projectbesluit wijzigt ook automatisch het bestemmingsplan (omgevingsplan). Tegen het Projectbesluit kan bezwaar worden aangetekend. Ook tegen het nu voorliggende Ontwerp-Voorkersbeslissing kun u alvast een zienswijze indienen (maar geen bezwaar en beroep aantekenen). Wij nemen die opmerking dan mee naar de volgende fase van het project (de "planuitwerkingsfase"). Daarin gaan we het voorkeursalternatief verder uitwerken in een inrichtingsplan op basis waarvan we een projectbesluit gaan nemen. Dit projectbesluit staat wel open voor bezwaar en beroep.

Is er ook inspraak op wat er met aangekochte gronden gaat gebeuren?

Dat zal afhangen van de toekomstige functie van deze gronden. Nu heeft die grond een bestemming voor de landbouw. Dat kan in de toekomst anders worden. Het in de volgende fase te nemen projectbesluit wijzigt ook automatisch het bestemmingsplan.

Moet ik mijn eerdere zienswijze op Grootte Polder opnieuw indienen?

Nee, deze zijn al meegenomen.

Kunt u monsters meenemen van de kwaliteit van het slib? Dan kunnen we volgende keer zeggen: het klopt!

Dit gaan we doen in combinatie met de rapporten.

Wanneer komt dijkversterking van gemaal Rozema naar Punt van Reide?

Voor nu staat die in 2038 gepland. Dit is niet definitief.